Leto XXV., štev. 58

Poštnina plačana v gotovini
Postgebühr bar bezahlt

Ljubljana, torek 13. marca 1945

Preis — Cena 2.— L

Uprav ništvo: Ljubljana, Puccinijeva ul. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-25, 31-26.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska c. 42
Izključno zastopstvo za oglase iz Italije in inozemstvo: UPI S. A., Milano.

Račun za ljubljansko pošto pri poštnočekovnem zav. št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Conti Corr. Post. 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 32 lir.

Uredništvo:
Ljubljana — Puccinijeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Dopisi se ne vračajo.

Der Wehrmachtbericht im heutigen ‚Slovenec'

Obojestransko premeščanje čet ob Renu med Emmerichom in Bonnom

Nemška napredovanja na Madžarskem — Boljševiški napadi med Küstrinom in Frankfurtom ob Odri razbiti — Boj za mostišče Stettin ter za obalo Vzhodnega morja

Führerjev glavni stan, 12. marca (DNB) Vrhovno poveljstvo oboroženih sil sporoča:

Med Dravo in Blatnim jezerom so se izjalovili številni sovražnikovi poizkusi, da bi z močnimi silami vtisnili naše naprej potisnjene postojanke. Na obeh straneh prekopa Sarviz so prodrle naše napadalne skupine vkljub ojačenemu sovjetskemu odporu dalje naprej ter premagale žilavo branjen težaven odsek.

V ogorčenem obrambnem boju, ki traja že tedne v slovaškem Rudogorju proti boljševikom, napadajočim z daleko nadmočnimi silami, smo izgubili posamezne višine pri Zvolenu.

Nadaljnji močni napadi sovražnikovih strelskih in oklopniških oddelkov so se izjalovili na obeh straneh Schwarzwasserja in severno od Ratiborja po trdovratni obrambi ter odločnih protisunkih naših divizij. Boljševiško skupino, ki je obkoljena v severnem delu Striegaua, smo vkljub žilavi protiobrambi nadalje stisnili ter z visokimi izgubami za napadalca razbili več razbremenjevalnih napadov s severovzhoda.

Posadka trdnjave Breslau drži svoje postojanke v zagrizenih hišnih bojih kljub temu, da boljševiki že tedne brezuspešno napadajo, predvsem v južnem delu mesta. V času od 10. do 28. februarja smo uničili v teh bojih 41 sovražnikovih oklopnikov, 239 topov in protitankovskih topov. Nasprotnik je imel razen tega visoke krvne izgube, od tega približno 6700 mrtvih.

Med Frankfurtom ob Odri in Küstrinom so razbile naše čete tudi včeraj na številnih mestih z močno letalsko podporo nadaljevane boljševiške napade.

V boju za predmestje Stettin so vzdržali naši oddelki tudi včeraj naval treh sovjetskih armad, izvedli z oklopniškimi skupinami silovite protinapade ter uničili pri tem 28 oklopnikov. Ob obali Vzhodnega morja se je prebila neka močna nemška skupina kljub trdovratnemu boljševiškemu odporu nazaj v predmestje Dievenow. Pred Kolbergom so se ponovno krvavo zrušili številni sovražnikovi napadi.

Težka obrambna bitka v zapadni Prusiji za dohode k danzingškemu zalivu se nadaljuje z ojačeno uporabo sovjetskih sil. Na področju Neustadta so preprečile naše čete prodor močnih nasprotnikovih sil proti Gdinji. Na črti Zuckau—Dirschau—Tiegenhof smo zaustavili boljševiške probojne napade ter uničili 53 sovražnikovih oklopnikov.

Pomorske sile in mornariško protiletalsko topništvo so posegle s trajnim učinkom v težke boje ob pomorjanski in zapadno pruski obali ter uničile na bojišču pri Danzingu 11 sovjeskih oklopnikov.

Pred južnim bojiščem naših postojank v Vzhodni Prusiji je oživelo sovražnikovo izvidniško delovanje.

Velebitka v Kurlandiji se nadaljuje z nezmanjšano trdoto na področju jugovzhodno od Frauenburga. Majhne vdore so morali plačati sovjeti z visokimi izgubami na ljudeh in gradivu. Med drugim je bilo uničenih 31 oklopnikov.

Lovski in borbeni letalci so sestrelili včeraj nad vzhodnim bojiščem 65 sovjetskih letal.

Ob Renu je označen položaj med Emmerichom in Bonnom z obojestranskim premeščanjem čet. Z osredotočenim topniškim ognjem smo obstreljevali sovražnikove premike in pripravljalne postojanke.

Vzhodno od Remagena se nadaljujejo izpremembe polni boji, ne da bi se nasprotniku vkljub dovedbi novih sil posrečilo bistveno razširiti svoje ozko predmostje. Na področju Koblenza, v Vor Elfelu in vzhodno od Kylla Američani dalje pritiskajo proti Moseli. S silovitim protisunkom smo zopet zavzeli nazaj več krajev severnozapadno od Bernkastelna. Neka majhna bojna skupina neke ljudske grenadirske divizije, ki jo je osebno vodil njen divizijski poveljnik, je vrgla vzhodno od Trierja prehodno vdrlega nasprotnika nazaj ter zajela številne ujetnike.

V spodnji Alzaciji so se izjalovili sovražnikovi izvidniški sunki.

Iz Hrvatske javljajo nadaljnje živahno bojno delovanje na velepodročju Sarajeva.

Essen je bil včeraj cilj terorističnega napada. Ameriški oddelki so vrgli bombe na mesta v severnozapadni Nemčiji, pri čemer je nastala škoda posebno v stanovanjskih predelih Velikega Hamburga. V večernih urah so prileteli Britanci nad srednjo Nemčijo ter napadli razen tega Berlin.

Izrazito komunistična vlada v Beogradu

Boljševiki so prinesli Beogradu in Srbiji komunistično vlado, obenem pa brezprimerno bedo in pomanjkanje

Ženeva, 12. marca. Kljub zatrjevanju komunistične agitacije iz Beograda in Moskve in drugih komunističnih virov, da je Broz-Titova vlada v Beogradu »demokratična koncentracija« vseh strank, in kljub iz zadrege izvirajočemu pritrjevanju v Londonu je že vsakemu objektivnemu opazovalcu jasno, da je ta vlada izrazito komunistična. Vsa važnejša mesta so v rokah starih komunistov ali pa vsaj ljudi, ki so se že od vsega začetka priključili komunistični revoluciji na ozemlju bivše Jugoslavije. Emigrantske skupine v Londonu in Kairu so potisnjene popolnoma ob stran. Nje zastopata v vladi prav za prav samo Šubašič, ki je dobil navidezno vodstvo zunanje politike, in pa bivši politik demokratske stranke Milan Grol. Ta je bil ob svojem prihodu iz Londona v Beograd najprej od komunistov aretiran, a nato spet izpuščen, ko je Broz-Tito po odmevu aretacije v svetu videl, da bi ta ukrep prehitro razkrinkal pravi, komunistično-teroristični značaj njegovega režima. Iz enakega namena, natresti zapadnoevropski in deloma tudi srbski javnosti nekaj peska v oči, je bil nato Grol sprejet v vlado kot njen podpredsednik.

Temu nasproti opozarjajo poznavalci razmer, da razen Grola ni v vladi nobenega vidnega politika iz prave Srbije. Tako dajeta Titovi vladi značilen žig zlasti dva momenta. Prvi je absolutno prevladujoči vpliv komunistov, drugi pa je ta, da v vladi ogromna večina in z njo najboljši del srbskega naroda nista zastopana. Med Srbi bo nova vlada imela le toliko vpliva, kolikor si ga bo izsilila s terorjem.

Broz-Tito je sestavil svojo vlado docela po lastni volji, seveda pa v skladu z navodili iz Kremlja. Po znanem kremeljskem receptu je zaenkrat sprejel v njo še nekaj nekomunistov, čeprav le na brezpomembnih položajih. Njihova navzočnost v vladi naj markira, dokler se bo to, zdelo Moskvi še koristno, pred svetom »demokratično« značaj režima. Ko pa bo prišel primeren čas, jih bo Tito seveda brezobzirno izvagoniral. Če se mu bo zdelo potrebno, jih bo prej še postavil pod »pritisk ulice«, kar mu bo tem lažje, ker nobeden od njih nima zaslombe v širokih množicah.

V zvezi s tem opozarjajo poznavalci razmer v Srbiji in poznavalci sovjetske taktike tudi na silovito bedo, ki je prišla v Srbijo s prihodom sovjetskih čet od vzhoda in Titovih krdel od zapada. Švicarski in drugi nevtralni listi objavljajo o tem vprav pretresljiva poročila. »Neue Zürcher Zeitung« podaja porazno sliko o poslabšanju zdravstvenega stanja. Umrljivost je v primeri z letom 1940 narasla za 20%, umrljivost jetičnih celo za 100%. Število mrtvorojenih se je povečalo za 60%. Za zdravljenje kakršne koli bolezni ni ne zdravil, ne obvez, ne drugih pripomočkov. Tudi prehranjevalni položaj Srbije in zlasti Beograda slika »Neue Zürcher Zeitung« kot obupen. Na nakaznice dobijo ljudje le nezadostne količine moke, drugega pa nič, v svobodnem prometu pa po prihodu boljševikov prav tako ni dobiti nikakega blaga. Lakota le še bolj slabi odpornost prebivalstva proti boleznim, tako da se za spomlad resno boje izbruha velikih epidemij. Velik del krivde za brezupni prehranjevalni položaj se pripisuje popolni nesposobnosti sedanjih oblastnikov, da bi vsaj za silo obnovili javni promet. Zaradi tega ne morejo Beograda oskrbeti niti z onimi živili, ki bi jih sicer bilo mogoče po deželi še nekaj nabrati. Ljudje hodijo bosi in raztrgani.

V takih razmerah je nezadovoljstvo prebivalstva od dneva do dneva večje. To je imel — poleg začasnega obzira na Angloameričane — pred očmi tudi Broz-Tito, ko je v svojo vlado sprejel še nekaj nekomunistov. Kadar bo nezadovoljstvo množic zavzelo kritično obliko, bo te nekomunistične ministre obtožil sabotaže ter jim naprtil vso krivdo in odgovornost. Pometal jih bo iz vlade, jih najbrž postavil pred nekako »ljudsko sodišče« in jih dal likvidirati, v vladi pa jih bo nadomestil s stoodstotnimi komunisti. Beograd — tako zaključujejo v švicarskih političnih krogih svojo sodbo — ne bo prvi tak primer.

Sramežljivo priznanje Reuterja

Ženeva, 12. marca. Reuterjev dopisnik Randal Meale skuša prikazati sestavo jugoslovanske vlade »kot napredno«, vendar priznava, da »imajo komunisti in ne — Srbi glavno beseda«.

Nadaljnje množične smrtne obsodbe v Bolgariji

Stockholm, 12. marca. Bolgarska ljudska sodišča nadaljujejo s svojimi »čistilnimi akcijami«, javlja »United Press« iz Carigrada. Skupno so obsodili doslej kot »vojne zločince« na smrt 1221 Bolgarov. Smrtne obsodbe so takoj izvršili.

Moskva še vedno ni zadovoljna z Rumunijo

Stockholm, 12. marca. Človek bi mislil, da je Kremelj zadovoljen z najnovejšim razvojem v Rumuniji, kjer je dobil sedaj izrazit komunist Groza politično oblast. Moskvi pa tega ni dovolj, očividno zato, ker še niso bili likvidirani vsi politiki in vojaške osebnosti Rumunije, ki ne veljajo za stoprocentne komuniste. Moskva namreč izjavlja, da bi moralo biti svetu po konferenci v Jalti jasno, da mora izginiti povsod v Evropi tudi najmanjša sled fašizma. Dejstvo, da je odšel Radescu s političnе pozornice, še ne pomenja da so bili izključeni vsi oni elementi, ki so neprijateljsko razpoloženi napram Sovjetski zvezi. Te moskovske napovedi dokazujejo, da nameravajo tudi v Rumuniji ostreje nastopati. V Angliji in v Severni Ameriki so prvotno zopet govorili o tem, da so sovjeti pripravljeni za kompromise, ker je novi zunanji minister v vladi Groze bivši ministrski predsednik Tatarescu. Pri tem pa mora celo zunanje politični sodelavec agencije Reuter priznati, da je Tatarescu eden najodločnejših Rumunov, ki se je vedno zavzemal za dobre odnošaje med Sovjetsko zvezo in Rumunijo ter je povsem sporazumen da odstopi Rumunija gotova svoja ozemlja Sovjetski zvezi.

Radescu pobegnil v angleško poslaništvo

Stockholm, 12. marca. Sovjetska poročevalska služba javlja iz Bukarešte, da je Radescu pobegnil v angleško poslaništvo, kjer se je hotel odtegniti veliki odgovornosti. Rumunski časopisi pa pišejo, da je bil beg Radesca že zato nepotreben, ker ga sploh niso zasledovali.

Nemiri v Grčiji se nadaljujejo

Bern, 12. marca. V nasprotju s Churchillovimi zagotovitvami pred spodnjo zbornico so razmere na Grškem še vedno zelo nezadovoljive. V zadnjih dneh je prišlo ponovno do krvavih spopadov v različnih delih Grčije. Sedaj mora Reuter poročati, da so izjavili pristaši organizacije EAM v protestni izjavi svoje nezadovoljstvo z grško vlado, ki jo dolže, da ne spoštuje pogodbe z dne 12. februarja. V EAM-ovi protestni izjavi, ki so jo izročili tudi inozemskim poslanikom, protestirajo proti omejitvi ELAS-ovega časopisja, kakor tudi proti aretacijam in drugim vladnim ukrepom. EAM-ovi zastopniki so izjavili britanskemu poslaniku, da kažejo vladni ukrepi tendenco po ustvaritvi protidemokratske policijske države.

„Njih smrt je za nas trajna obveza!"

Proslava Dneva junakov v nemški prestolnici — Državni maršal je položil Führerjev venec na spomenik padlim junakom

Berlin, 12. marca. Spominski dan junakov nemškega naroda je tudi letos vkljub vsemu bombniškemu terorju dosegel simbolični višek s položitvijo Führerjevega venca na častni spomenik na cesti Unter den Linden.

Pred spomenikom se je postrojil oddelek častnikov, dočim so vojaki oddelka »Grossdeutschland« stali levo in desno ob vhodu. Tudi v ozadju častitljivega svetišča, pred katerim se tudi ni ustavilo divjanje angloameriških gangsterjev, je stala straža. Namestnik poveljnika III. vojnega okrožja generalni poročnik Reymann in berlinski poveljnik generalni major Hofmeister sta podala poročilo državnemu maršalu Hermannu Göringu, ki je prišel kot Führerjev zastopnik. Spremljali so ga vrhovni povejnik vojne mornarice veliki admiral Dönitz, šef vrhovnega poveljstva vojske maršal Keitel, zastopnik vrhovnega poveljnika nadomestne vojske in Reichsführerja SS Obergruppenführer von Gottber ter namestnik berlinskega Gauleiterja Schach.

Državni maršal se je v spremstvu vrhovnih poveljnikov in zastopnikov stranke napotil k svečanemu obredu na počivališče nemških junakov. Štirje nosilci vencev so položili Führerjev venec, državni maršal in njegovi spremljevalci pa so izrazili krvnim žrtvam, ki jih Nemčija ne bo nikdar pozabila, svoje spoštovanje.

Spričo razdejanj, povzročenih po sovražnikovem besu, je vplivala skromna svečanost kot močna in sveta izpoved vsega nemškega naroda, ki je na ta način počastil svoje padle očete, može in sinove. Njihova smrt bo Nemcem trajna obveza, da bodo izvršili njihovo, z najvišjimi žrtvami zapečateno voljo ter si utrli preko vseh trenutnih nevarnosti in v zvestem spremstvu Führerja pot v svobodno in srečno bodočnost.

Novi obrambni uspehi nemških čet

Težki boji ob Renu in Moseli, ob spodnji Odri in na izlivnem področju Visle — Nemški protinapadi — Trdovraten nemški odpor med rekami Ahr, Ren in Mosela — Boljševiški prebijalni poizkusi na Stettin in Danzig izjalovljeni — Izboljšanje bojne črte v Šleziji in na Madžarskem

Berlin, 12. marca. Na zapadu, kakor na vzhodu so v soboto postala težišča obrambnih in napadalnih bojev ista, kakor prejšnjega dne. Ob spodnjem Renu so naletele ponovno napadajoče sovražnikove sile na predmostju Wesel na ogorčen odpor nemških padalskih lovcev in grenadirjev. Vkljub britanski in kanadski premoči glede moštva in gradiva niso mogle preprečiti izgradnje novih obrambnih črt na obali Rena. Med reko Wesel in izlivom reke Ahr je prišlo na bojišču ob Renu le do topniških dvobojev in osamljenih prask. Severnoameričani, ki so prekoračili Ren pri Remagenu, so se ojačili. Pri poizkusih, da bi poglobili svoje predmostje in ga razširili, so jih nemški protinapadi vrgli nazaj ali odrezali.

Tudi na vzhodu se je položaj le malo izpremenil. Na Pomorjanskem in v zapadni Prusiji so se izjalovali boljševiški prebijalni poizkusi v smeri na Stettin, Danzig in Gotenhafen. Tudi v Kurlandu, kjer boljševiki niso obnovili svojega navala, ki se je petkrat zlomil jugovzhodno od Libave, so izvojevali Nemci obrambne uspehe napram Sovjetom, ki so napadali jugovzhodno od Frauenburga. Ob Odri, ob Lausitzer Neisse, v Šleziji in na Beskidskem predzemlju so bili v napadu ali obrambi dosežene prednosti ravno tako jasno na nemški strani. Tudi na obeh straneh Visoke Tatre so izboljšale nemške čete svoje položaje ob zgornjem loku reke Gran. Pri Štjavnici in vzhodno od Zvolena so odbile sovražnikove napade, na Madžarskem pa so poglobile na obeh straneh Blatnega jezera svoje, prejšnjega dne dosežene vdore ob prekopih Sio in Šarviz. Iz srednje Italije javljajo le o krajevnih gorskih bojih z braziljskimi oddelki vzhodno od Belvederskega masiva.

Več ko en mesec so kljubovali nemški padalski lovci in grenadirji ob spodnjem Renu navalu 1. kanadske armade, ki so jo ojačile britanske, pozneje pa tudi severnoameriške divizije. V tem obdobju so uničili preko 700 oklopnikov ter prizadejali napadalcu tako težke izgube, da so bili Britanci prisiljeni podati v londonskem radiu izjavo, da je pač tragična usoda, da so ravno Kanadci, kakor prej pri Caenu in ob izlivu reke Maas morali plačati najvišji krvni davek. Vkljub vsem žrtvam in intenzivni podpori pehote z oklopniki, topništvom in bombniki pa Kanadci, Britanci in Američani niso dosegli svojega cilja: razbitja nemških oddelkov ob spodnjem Renu. Ti so bili z vsem svojim orožjem prevedeni na vzhodno obalo Rena. S tem je bilo zaključeno junaško dejanje, pri katerem so nemški padalski lovci na novo potrdili svojo slavo, ki so si jo priborili v Nizozemski, Grčiji, na Kreti, v Afriki, pri Cassinu in Brestu.

S tem se je težišče bojev na zapadu še bolj preložilo na odsek med Renom in Moselo, med Bonnom in Trierjem. V Bonnu so sedaj podlegla premoči Severnoameričanov zadnja odporna gnezda 106. oklopniške brigade »Feldherrnhalle«, ki so bila prizadejala sovražniku najtežje izgube. Sovražnikove sile, ki so bile pri Remagenu vržene preko Rena, so poizkušale po dovozu nadaljnjih ojačenj razbiti na predmostju izvedeni nemški obroč, toda vedno močnejši nemški protinapadi so jih zadeli s severa in vzhoda ter jih vrgle s severnega dela Honnefa in iz nekaterih vasi, ležečih na obalnih višinah. Na zapadni obali Rena so Nemci uspešno branili svoja predmostja pri Nieder Breisigu, Brohlu in Andernachu napram močnim sovražnikovim napadom.

Med Koblenzom in Trierjem sili sovražnik proti Moseli, odpor nemških čet pa je močno zadržal njegove premike.

Ostali boji na zapadu imajo le podrejen pomen. Z atlantskih oporišč isto tako ne javljajo o nobenih večjih bojnih dogodkih.

Položaj na vzhodnem bojišču je ostal v bistvu nelzpremenjen. Le v Zapadni Prusiji, sedanjem težišču borb na vzhodu, so valovali boji v skromni globini sem in tja. Tukaj je poizkušal sovražnik, da bi s številnimi močnimi napadi razbil strnjenost nemške obrambe, nemške čete pa so s stalno novo izvedenimi zapahi in bočnimi sunki po uničenju 53 oklopnikov onemogočile nameravani prodor na Gotenhafen. Boljševiki, ki so napadali južno in jugozapadno od Danziga in Dirschau, so bili premagani v ogorčenih bojih.

Drugo težišče je bilo na področju pri Stettinu, kjer so izvojevale nemške čete jasne uspehe. Nemški oklopniki so vzhodno od Greifenhagena vzeli iniciativo v svoje roke, navalili na sovražnika ter uničili 19 oklopnikov in 30 topov. Iz področja pri Stargardu so boljševiki znova navalili v smeri na Altdamm, a nemške čete so zopet odbile vse njihove napade. Pred nemškimi črtami je obležalo 35 uničenih sovjetskih oklopnikov. Nemški zbor, ki se bori na tem področju, je s tem uničil v zadnjih 10 dneh skupno 421 sovražnikovih oklopnikov.

Kakor pri Stettinu, tako so tudi pri Küstrinu podpirali boljševiki svojo pehoto s težkim topniškim ognjem. Skupno z letalstvom so odbili Nemci vse nove napade. Na bojišču ob Odri, pri Göritzu, Lebusu in severno od Fürstenberga so v takojšnjih protisunkih očistile nemške čete posamezne skromne vdore sovražnika.

Ob Lausitzer Neisse, kjer so nemški grenadirji in oklopniki odstranili v zadnjih dneh vse sovražnikove prehode, so bile uničene posamezno prodrle boljševiške čete. Nadaljnji lastni sunki so dovedli pri Gubenu in Muskau do izboljšanja položajev.

Posadka mesta Breslau je vrgla sovražnika na južnem odseku iz nekaterih hišnih blokov. Iz boljševiških poizkusov, da bi svoje odrezane oddelke pri Striegau rešili, so se razvili ogorčeni boji. Petnajstkrat ponovljeni sovražnikovi napadi so se zlomili po zelo visokih izgubah za sovražnika.

Nemški oddelki so izvojevali tudi na Beskidskem predzemlju pomembne obrambne uspehe napram sovražnikovim strelskim divizijam, ki so napadale pri Schwarzwasserju na področju, širokem 16 km. Nemci so uničili 21 oklopnikov. Nemški protinapad za očiščenje starejših sovražnikovih vdorov je ravno tako napredoval na obeh straneh Visoke Tatre, medtem ko so se boljševiški sunki pri Štjavnici in Slatini v smeri proti Zvolenu zaustavili.

Nadaljnje občutne izgube so prizadejali Sovjetom nemški napadi na Madžarskem. Na obeh straneh Blatnega jeezra so poglobile nemške čete svoje vdore ter iztrgale sovražniku po odstranitvi širokih minskih pasov važne odseke med prekopoma Sio in Šarviz. Tudi vzhodno od Šarviškega prekopa in na južni obali jezera Velence so nemške čete napredovale.

Razprtije v sovražnikovem taboru

Priznavati jih morajo že tudi angleški in ameriški listi

Ženeva, 12. marca. Potem ko so jaltske iluzije spuhtele, se je v sovražnikovem taboru pojavilo trezno opazovanje stvari in nad mnogo hvaljeno jaltsko »edinostjo« so stopile na plan razprtije med »zavezniki«.

Severnoameriški časopis »Time« javno priznava, da še nadalje obstoja »borba za interesne sfere« in da je možno smatrati Jalto le kot »naprej datirani ček pri tekmovanju za vplivne zone«. V Jalti so se sicer zedinili o »uničenju Nemčije«, našli pa niso podlage za obnovo zdrave in mirne Evrope. »Jalta ni bila nič boljša od Versaillesa«, tako zaključuje severnoameriški časopis.

Britanski tednik »Tribune« izraža bojazen, da bi lahko prišlo do »usodnega spopada med zapadnimi zavezniki in Sovjetsko zvezo«.

Zelo ostre besede objavlja politični sodelavec »Daily Maila«, ki svari pri tem, da bi se smatrala večina, ki jo je dobil Churchill pri zadnjem glasovanju v Spodnji zbornici, kot merilo za resnično razpoloženje v deželi. Nasprotno je res. V parlamentu že mnogo let ni prišlo do takih nasprotstev lahkovernega optimizma in najgloblјega pesimizma. V ostalem pa je smešno, če kdo pričakuje, da bi Britanci žrtvovali svojo »filozofijo, ideale in etiko ter bi odobravali delovanje režima, katerega politični doprinos za Evropo obstoja v bistvu v vsepovsod razširjeni tajni policiji«. Te besede na naslov Moskve potrjujejo, da smatrajo uvidevni krogi v Londonu angleško podložnost moskovskim diktatom za globoko ponižanje.

»Basler Nazionalzeitung« prinaša članek o skaljenem razmerju med Francijo in tremi velesilami ter posebno podčrtava nesoglasje med Moskvo in Parizom. Moskva ne bo ničesar opustila, da ne bi s pomočjo svojih francoskih komunistov vplivala na de Gaullovo zunanjo politiko.

Madrid, 12. marca. Po vesteh iz Madrida si delajo v francoskih političnih krogih skrbi glede zunanjepolitične bodočnosti Francije, ker smatrajo odločni »ne«, s katerim je odbil Stalin francoske želje glede konference v San Franciscu kot znak morebitne oddaljitve Kremlja od sovjetsko-francoskega pakta po konferenci v Jalti. Levičarski elementi očitajo de Gaullu, da ni »dovolj navdušeno« izvršil prevzetih obveznosti do Moskve, dočim ga umerjeni politiki opozarjajo na njegovo trdoglavost napram Londonu in Washingtonu.

Führerjeva poslanica oboroženim silam

Spominski Dan junakov so tudi letos s pietetnimi svečanostmi obhajali po vsej Nemčiji in povsod drugod, kjer se nahajajo edinice nemške oborožene sile. Poseben poudarek je proslava dobila s poslanico, ki jo je Führer za ta dan naslovil na ves nemški narod v orožju. Poslanica se zlasti spominja desetletnice, odkar je Hitler z uvedbo splošne vojaške obveznosti obnovil obrambno silo Nemčije, ter predočuje nemškemu narodu zgodovinski pomen tega dejstva.

Kakor v skoro vseh drugih pogledih so zmagovalci z prve svetovne vojne z versajskim mirovnim diktatom ogoljufali Nemčijo tudi s svojo obljubo splošne razorožitve. Sklicujoč se na to obljubo so naložili Nemčiji popolno razorožitev in ji dovolili le poklicno vojsko v obsegu in obliki, ki sta bila za velesilo, kakršna je Nemčija slej ko prej ostala, vprav smešna.

Führer je v svoji poslanici nazorno predočil to zgodovinsko prevaro. Komaj se je Nemčija razorožila, so jo začeli izkoriščati in so jo oropali, kolikor so največ mogli, na razorožitev ostalega sveta pa ni mislil nihče več. Nasprotno, vse države okrog Nemčije so se začele še bolj oboroževati, vsem na čelu pa Sovjetska zveza. Ta se je na tihem mrzlično pripravljala na zavojevanje vsega evropskega kontinenta in bi svoj namen tudi dosegla, ako bi bila Nemčija ostala slabotna, kakršno jo je hotel imeti versajski diktat.

Toda Nemčija, ki je medtem dobila narodnosocialistično vodstvo, je pravočasno spregledala boljševiške naklepe in Führer je zato odredil vse potrebno, da si država čim prej izgradi primerno obrambo. Tako je bila pred desetimi leti, v marcu 1936 spet uvedena splošna vojaška dolžnost, s katero je Nemčija obenem dobila sredstva, ki so ji bila potrebna za lastno ohranitev. Vendar se je bil Hitler, kakor to s poudarkom ugotavlja v svoji poslanici, odločil k temu koraku šele potem, ko so ostala brez uspeha vsa njegova prizadevanja, da bi se v skladu s svečanimi obljubami Anglije, Francije in Amerike iz let 1918 in 1919 izvedla splošna razorožitev in bi se zlasti omejila uporaba oklopnikov, težkega topništva in vojnega letalstva, bombniška vojna pa sploh odpravila.

To trdovratno odklanjanje nemških razorožitvenih predlogov je že takrat dalo slutiti, da se ne pripravlja k naskoku na Nemčijo, to jedro Evrope, samo Sovjetska zveza, temveč pod židovskim vplivom tudi evropski zapad in za njim še Zedinjene države. Da je bilo res tako, je pokazala sedanja vojna, ki jo je mednarodno židovstvo izzvalo. A po zaslugi pred desetimi leti začete obnovitve svoje oborožene sile je Nemčija mogla kijubovati tej zaroti ter rešiti s tem ne le sebe, temveč vso Evropo.

Führer zaključuje svojo poslanico z jasno ugotovitvijo, da se leto 1918 za Nemčijo ne bo več ponovilo. Nemški narod je v svoji zgodovini že večkrat bil v enako težkem položaju, kakor je danes, a nezlomljivi nemški duh je vselej vztrajal in vzdržal. Vztrajal in vzdržal bo tudi sedaj, vztrajal in vzdržal tem bolj, ker so sovražniki, opiti od domnevne zmagovalne omame, predčasno odkrili svoje karte in jasno povedali, da je njihov cilj popolno uničenje nemškega naroda. V fanatičnem izpolnjevanju dolžnosti, ki mu jih narekuje njegova samohranitev, bo nemški narod nadaljeval svojo borbo, še bolj ojačil svojo tvarno in duhovno odporno silo, dokler na koncu ne bo sovražnik izčrpan in razbit.

Hitlerjeva poslanica je izraz mišljenja in volje vsega velikega nemškega naroda. V njenem duhu bo Nemčija še dalje kljubovala vsem nevarnostim, dokler ne bosta zagotovljeni nje in vse Evrope ohranitev in bodočnost.

Po nemški zaslugi rešeni umetniški zakladi v Rimu

Milan, 12. marca. ANSA javlja iz Rima, da so v Beneški palači otvorili razstavo s preko 100 najdragocenejšimi italijanskimi slikami, ki naj bi jih bile nemške čete domnevno uropale in ki so jih zavezniki zopet spravili na varno. Na uradnem fašističnem mestu označujejo to trditev kot zavestno zavijanje dejanskega položaja. Slike, ki jih je dal na razpolago Vatikan, so rešili Nemci vkljub veliki nevarnosti za svoje vojake iz težko bombardiranih italijanskih mest ter jih spravili v Vatikanu. Za rešitev teh umetniško izredno dragocenih predmetov se morajo zahvaliti predvsem požrtvovalnosti odločilnih nemških vojaških mest in vojakov. Vsi umetniški zakladi, ki so prišli v poldrugem letu v Vatikan, so bili rešeni izključno z nemškimi akcijami.

Spet ameriške bombe na švicarska mesta

Bern, 12. marca. Angloameriški bombniki so ponovno vrgli bombe na švicarsko ozemlje. O tem so izdali v Bernu sledeče uradno poročilo:

»V Baslu je odvrglo neko letalo še neugotovljene narodnosti približno 20 zažigalnih bomb, zaradi česar je nastalo v mestnem predelu Cunlеldinger in ob St. Alban Ringu 12 velepožarov. Tovorni kolodvor Wolf je bil z razstrelilnimi bombami močno poškodovan. Prekinjenih je 10 do 12 tirov ter uničenih približno 50 tovornih vagonov. Smrtnih žrtev ni bilo.«

Nad Zürichom je odvrglo 6 letal neznane narodnosti več bomb. Na področju Milchbruck-Schwanendingen so padle bombe na polrocje poljedelske šole Stricko, pri čemer je bila neka hiša zažgana, nekaj nadaljnjih hiš popolnoma porušenih in 20 močno poškodovanih. Doslej so našteli 4 mrtve, več oseb pa pogrešajo.

Ni pogajanj med Vatikanom in Sovjetsko zvezo

Milan, 12. marca. V Vatikanu so v nedeljo demantirali, da so v teku [illegible] s Sovjetsko zvezo. Poročilo, ki ga je objavila vatikanska poročevalska služba, pravi: »Napačna so poročila, da bi vatikanski krogi potrdili pričetek pogajanj s Sovjetsko zvezo. O sličnih pogajanjih tukaj ni nič znanega«.

Na žalah pri žrtvah letalskega napada

Obisk v molilnici in po kapelicah

Ljubljana, 12. marca.

Medtem ko se na prizoriščih nesreče mrzlično nadaljujejo reševalna dela, so se na žalah pričeli vrstiti pogrebi nesrečnih žrtev, ki so doslej napolnile že vse molilnico, kakor tudi celo vrsto kapel. Naša kronika pač ne beleži dogodka, ki bi bil kakor tokrat napolnil pokopališče na žalah. V ponedeljek ob pol 9. zjutraj je prva poromala k večnemu počitku ga. Iva Žerjavova, vdova po polkovniku. Pogreb je pokazal ne samo, kako velik je bil krog njenih prijateljev in prijateljic v ljubljanski družbi, namreč še prav posebno, kako je vse pogrebce ganila njena usoda.

Kmalu nato se je zbrala na žalah manjša skupina pogrebcev, ki so bili priče prav posebno pretresljive žalostne. Po 9. uri so pripeljali na žale eno izmed najmlajših žrtev, 11letnega Joška Majcena. Njegova starša gg. Pavel in Angela Majcen sta poleg sinka izgubila vse imetje. Ostal je le še drugi sinko Andrejček, star poltretje leto. A to je bilo srečno naključje. »Pravkar sem stopila iz kuhinje k vratom, da dam Jošku kruha,« pripoveduje mati. »Komaj je vzgriznil v kruh, že je treščilo, vila se je sesula, Jožek je obležal nezavesten. Moža ni bilo doma, meni pa se k sreči ni prigodilo ničesar. Mlajši sinek, ki se je igral na vrtu, je kakor po čudežu ostal nepoškodovan sredi opeke in kamenja. Prav tako ni Kavčičeva družina razen prask odnesla hujših poškodb, izgubila pa je vso imovino. Medlečega Jožka je sosed ponesel v bolnišnico, kjer je sirotek pomoči umrl. Niti žlica nam ni ostala, a kaj to, saj smo takoj našli zavetje pri dobrih ljudeh. Ko bi le Jožka imela!« Že so prinesli malo krsto na kameniti oder pred molilnico. Mlada mati, ki se je doslej zadržala junaško, je bridko zaihtela, ko so dvignili pokrov, da sta ročitelja poslenjič videla sinka. Nikdo izmed prisotnih ni mogel vzdržati solz in z žalostjo se je družila bridka zagrenjenost: zakaj le morajo padati take nedolžne žrtve!

V molilnici so, kakor že v nedeljo vse čan, tudi v ponedeljek uslužbenci pogrebnega zavoda pripravili krste. Iz preprostih lesenih krst so polagali pokojnike v črne krste, nekaj pa je vmes tudi belih. Posameznim so svojci poleg šopkov ali vencev položili na krsto tudi fotografijo. Ganljiv je pogled na podobo Fanike Dularjeve, ki počiva v beli krsti. V najlepšem razcvetu mladosti je morala sirotica tako nenadoma iz življenja.

Med naslednjimi, ki so v teku ponedeljka poromali k Sv. Križu, je bil Janez Omerza, mlad uradnik. Počival je v kapelici sv. Petra in je fotografija na krsti pričala, da je bil nenavadno prikupen mladenič. Več vencev je krasilo kapelico, na beli krsti pa je počival krasen velik šopek. V kapelici sv. Nikolaja leži v beli krsti cand. ing. Viktor Logar, ki bo jutri ob 9. pokopan. Veliki lepi venci pričajo o njegovi priljubljenosti.

Presunljiv je pogled na krsti dr. Frana Marinča in njegove gospe Ane, ki počivata v zakonski skupnosti v kapelici sv. Andreja in bosta jutri ob pol 9. pokopana. Črni krsti sta polni šopkov iz smrečja, vresja, teloha in zimzelena. Prav tako presune kropilca obisk v kapelici sv. Frančiška, kjer počivata ga. Karla Kančeva, soproga zdravnika v črni in njena nadarjena hčerka pianistka Pavla-Menta v beli krsti. Tudi tu so bili poklonjeni veliki venci z ganljivimi poslovili pa šopki teloha, zvončkov in trobentic.

V kapelici sv. Jožefa sta počivali v tovariški složnosti gospe Marija Šušteršičeva in Marija Potočarjeva. Krsti sta težki, črni, kapelica je polna pestrih velikih vencev. V kapelici sv. Cirila in Metoda počivajo tri gole črne krste, imena pokojnih še niso označena. Tuli v kapelici Adama in Eve počiva žrtev petkove katastrofe. In ko se kropilec vrne proti upravnemu poslopju, je že spet priča, kako uslužbenci MPZ prenašajo proti molilnici črne krste, venomer črne krste. Doslej jih je že čez 40 na žalah in je žal pričakovati, da jih bo še nekaj. Kropilci prihajajo, kropilci odhajajo. V srcih Ljubljančanov grize grenka žalost!

Doslej 46 smrtnih žrtev.

V nedeljskem »Jutru« smo navedli imena tistih žrtev, ki jih je bilo mogoče do sobote popoldne identificirati, uprava na žalah pa spisek žrtev še stalno izpolnjuje in je do včeraj popoldne zabeležila 46 smrtnih žrtev. Navedli bomo kratko še imena nanovo identificiranih žrtev, celotni spisek pa bomo še objavili. Ponesrečenci so poleg v nedeljo navedenih: ga. Anica Lampetova, žena javnega nameščenca, Jože Marković, mestni delavec, Pozaršek Martin, upokojenec, dalje uradnica Marija Dax, podpolkovnik v p. Valentin Čop, uradnik Pavel Tomažič, bivši poslovodja Ivan Sever, mag. ph. Igor Ramor in njegova žena Vera, pisarniški uslužbenec, Ivan Babnik, dva iz rodbine Terček, ki sta bila prepeljana na viško pokopališče, ter druga dva pokojnika. Med žrtvami, navedenimi v nedeljo, naj popravimo: trgovka ga. Angela Ovnova je bila pomotoma navedena kot Orlova, nepopolno je bil označen javni uradnik Alojzij Jakoš. koš.

Svojcem in sorodnikom žrtev

Pogrebi žrtev petkovega angloameriškega terorističnega napada na Ljubljano bodo, kakor je bilo že objavljeno, v sredo od 8. ure zjutraj dalje vsake pol ure. Pogrebni zavod opozarja vse prizadete, da bodo pogrebi njihovih dragih ob času, ki je bil za nje določen, ne glede na to, ali bodo svojci in sorodniki takrat prisotni ali ne. Ti store zato najbolje, če pridejo na žale čim prej dopoldne

Ljubljana se klanja žrtvam

Drevi se bo vsa Ljubljana poslovila od tragično padlih žrtev petkovega terorističnega letalskega napada.

Krste teh žrtev, ki so bile tako nepričakovano iztrgane iz naše srede, bodo ob 17. izpostavljene na katafalku na žalah, nakar se začne mimohod občinstva ter polaganje cvetja in vencev na krste. Ob 18. bo prihod zastopnikov oblasti, ob 18.50 pa bo poslednja počastitev padlih.

Prepričani smo, da se bo Ljubljana dostojno in v polnem številu udeležila žalne slovesnosti in se poslovila od padlih someščanov.

Za gospode zastopnike oblasti in uradov bosta na razpolago dva vozova cestne železnice, ki bosta odšla izpred nunske cerkve ob 17.30.

Drevi ob 18. bo po vseh ljubljanskih cerkvah triminutno žalno zvonjenje za padlimi žrtvami letalskega napada.

Vsa Ljubljana bo danes v znak žalosti za padlimi žrtvami izobesila črne zastave.

Sožalja mestu Ljubljani

Predstavniku mesta Ljubljane, za upravljanje županskih poslov pooblaščenemu generalnemu tajniku Franu Jančigaju je ustno izrazil sožalje nemški upravni svetovalec za Ljubljansko pokrajino dr. Hermann Doujak. Pismeno sožalje je poslal predstavniku Ljubljane tudi konzul Nezavisne Države Hrvatske prof. Salih Baljić.

IZ LJUBLJANE

Ljubljanski meščani!

Današnji dan naj bo dan žalovanja za nedolžnimi žrtvami sovražnega letalskega terorja. Vzdržimo se zato zabav in v globoki resnosti se pridružimo čustvom žalujočih svojcev in sirot. Zato naj bodo danes od 16. ure dalje zaprti vsi kini, državno gledališče, vsi državni in javni uradi, trgovine ter vse kavarne.

Ljubljana naj se odene v žalne zastave.

Šef pokrajinske uprave

u— **V visoki starosti 91 let je umrla gdč. Pirker Pavlina,** hči bivšega deželnega šolskega nadzornika Pirker Rajmunda. Pogreb bo danes v torek ob pol 11. uri z žal. kapelica sv. Janeza. Blag ji spomin!

u— **Pogreb Markičevih** bo v sredo ob 10. uri, Modečevih pa ob 18. uri z žal k Sv. Križu.

u— **Parastos za pokojnim Ivanom Škrjancem** bo v pravoslavni cerkvi v sredo ob 8.30.

u— **Ne samo v mestih, tudi v okolici je** treba skrbno izpolnjevati predpise protiletalske zaščite, pišejo nemški listi. Če se približajo teroristični letalci, je treba takoj poiskati najbližje krilje, kdor je na prostem, pa najbolje stori, če se vleže v jarek, ob zid, ob živo mejo, da se na ta način skrije pred tistimi, ki mu strežejo po življenju.

u— **God sv. Gregorja** je bil včeraj in o njem je glede vremena med našim ljudstvom razširjenih polno rekov. Najbolj znan je ta, da se o sv. Gregorju ptiči pare. Kmečki ljudje pa vedo še za naslednje: O sv. Gregorju najvišji gorjanec na drvo potrka (orje); če breskve pred sv. Gregorjem cveto, trije eno pojedo; če na Gregorjevo deži, bo dobro leto in bodo vse miši poginile; po sv. Gregorju od vsakega vetra sneg kopni.

u— **Darovali so:** Za oškodovance po letelskem napadu tvrdka Kovačič Anton iz Rožne doline 3000 lir in uslužbenci hotela Metropol 3690 lir; za gluhonemo deco družina Kovač namesto venca na grob Maksa Hrovatina 500 lir in v spomin podpolkovnika Valentina Čopa 200 lir. Za najrevnejše žrtve letalskega napada je mestnemu županstvu poslal 20.000 lir znani industrijalec gospod Milivoj Lajovic z rodbino.

u— **II dečka ljudska šola na Grablovičevem trgu** bo nadaljevala z rednim poukom v trnovskem župnišču. V torek 13. t. m. ima pouk IV.a ob 7.30, II.a ob 10.10, II.b ob 12.50 in IV.b ob 15.30. V sredo 14. t. m. ima pouk III.a ob 7.30, I.a ob 10.10, I.b ob 12.50 in III.b ob 15.30. Za nadaljnji pouk zvedo učenci v šoli. — Upraviteljstvo.

u— **Interesente opozarjamo na pričetek** novega tečaja v baletni šoli Maksa Kirbesa. Pouk gimnastike in plesa. — Informacije dnevno Prešernova 15/II. levo, telefon 31-38.

S Štajerskega

Z viteškim križcem je bil odlikovan SS Hauptscharführer Franc Frauscher iz Eggenberga pri Gradcu. Odlikovanje mu je bilo podeljeno za uničenje devetih sovjetskih oklopnikov.

V borbi proti boljševiškim četam je dne 29. novembra 1944 padel štajerski rojak major Wolfgang Willomitzer. Bil je sposoben oficir, ki si je s svojim junaštvom pridobil odlikovanje z nemškim križcem v zlatu.

70 letnico rojstva je obhajal pred kratkim Josef Lechner iz Gradca. Lechner je eden najstarejših pripadnikov narodno-socialistične stranke na Štajerskem ter se je pridružil prvemu jedru stranke v bivši Avstriji že leta 1929 v Lipnici, kjer je bil nekaj časa v službi.

V Gradcu je povozil tramvaj neko žensko na Burski cesti pred križiščem Handelstrasse. Povožena je bila na mestu mrtva.

V pisarnah in uradih

se pogosto opaža pomanjkanje smisla za štednjo. Marsikdo, ki doma strogo pazi, da ne gorijo električne svetilke brez potrebe, da ne pride račun za več porabljeno vodo, da se štedi s kurivom, postane docela drugačen človek, ko pride na delo v pisarno. Tu mu ni nikdar dovolj zakurjeno, na štednjo z električnim tokom sploh ne misli, zakaj neki, saj njega denarno ne zadene. Na hodnikih, v temnih sobah in arhivih gore ves dan močne žarnice, če pa se zmrači, morajo goreti seveda prav vse žarnice. Takšno razkošje v pisarnah in uradih danes ne more biti več dopustno, tudi ne pri podjetjih, kjer izdatki za razsvetljavo in kurjavo ne igrajo posebne vloge. Štediti je treba povsod, zato moramo tudi v pisarnah in uradih napovedati: Boj POTRATI!

BELEŽNICA

KOLEDAR

Torek, 13. marca: Kristina.

DEŽURNE LEKARNE

Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 5; Mr. Hočevar, Celovška cesta 62; Mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

ZATEMNITVENI ČAS

za teden, ki začne 12. III. 1945 in traja do vštetega 18. III. 1945 od 18.55 do 6.05.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

OPERNO GLEDALIŠČE

Torek, 13. marca ob 17.30: Selma Lagerlöf-Božena Begović: **Gösta Berling. Premiera. Red Premierski.**

Sreda, 14. marca ob 17.30: Bernard Shaw: **Pygmalion. Red Sreda.**

Četrtek, 15. marca ob 17.30: Viktor Parma: **Stara pesem.** N. Rimsky-Korsakov: **Šeherezada. Red Četrtek.**

Izvršilne odredbe o zapori lepenke

Na postavi čl. 1 in 5 naredbe Vrhovnega komisarja o zajetju gospodarstva na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« za vojne namene z dne 27. avgusta 1944, Sl. list 189/71 iz 1944 v zvezi s čl. 1 uredbe o upravljanju Ljubljanske pokrajine z dne 20. septembra 1944, Sl. list 273/86 iz 1943 odrejam:

Čl. 1. Lepenka se stavi pod zaporo na razpolago Šefu pokrajinske uprave.

Trgovci in tovarne z navedenim blagom morajo do 16. t. m. prijaviti stanje svojih zalog lepenke Pokrajinskemu gospodarskemu svetu.

Čl. 2. Z dnem 10. marca t. l. je prodaja lepenke vezana na nabavnico, ki jo izda Pokrajinski gospodarski svet izključno bombnim poškodovancem, ki s potrdilom Uprave policije, oddelka za protiletalsko zaščito izkažejo okvaro na okenskih steklih.

Čl. 3. Prekrški prednjih določb se kaznujejo po čl. 5 naredbe o zajetju gospodarstva na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« za vojne namene z dne 27. avgusta 1944, Sl. list 189/71 z denarno in zaporno kaznijo ter z zaplembo neprijavljene lepenke.

Čl. 4. Ta odredba stopi v veljavo z dnem 10. marca t. l.

Prezident div. general: Rupnik, s. r.

Nadaljna omejitev v potrošnji plina

Šef pokrajinske uprave je pod VIII št. 663/3 od danes določil, da mestna plinarna oddaja plin z normalnim pritiskom samo zjutraj od 6.45 do 7.15 in opoldne od 11. do 12.30 ure. Oddajanje plina ob drugem času mora brezpogojno odpasti. Ostale določbe odredbe od 1. II. t. l. ostanejo nespremenjene.

Bert Ochlmann:

NE SAMO ZA ZLATO

Roman

Hela se je presenečeno ozrla proti pisalni mizi.

»Kar vam zdajle povem, gospodična Dranstädtova, ostane med nama, jelite?«

»Seveda, gospod Wellencamp.«

»Mož je skočil v vodo samo iz strahu pred hamburško policijo. Po pravici se je bal, da ne bi spoznala, da so njegovi papirji ukradeni. To je bilo vzrok.«

»Ali — odkod veste, da ni v zvezi z —«

»V zvezi ne more biti, več vam ta mah ne smem povedati. Policija je namreč odkrila še nekaj zanimivega. Storilec je povsem druga oseba. Kdo, pa v tem trenutku niti sam ne vem.«

Heli to ni šlo v glavo. Storilec — povsem druga oseba? Da, ali — vsekako je mogel biti samo nekdo, ki je bil z njo vred na »Utvi«!

Wellencampu se je obraz stemnil.

»Bojim se, da prihajamo na veliko svinjarijo. Ali Kascha še vedno ni?«

»Mislim, da ne.«

»Videli so ga docela pijanega v neki beznici.«

»Oh, Bog nebeški!« je zamrmrala.

Wellencamp je segel po telefonu.

»Spišite torej pisma, ki sem vam jih narekoval. In nikomur niti besedice o tem, kar sem vam povedal!«

Zmedena je Hela Dranstädtova zapustila sobo.

*

Kiddery se je pisal mornar, ki je bil prodal Johnu Crewu srebrne pribore z »Mihaela«... Kiddery ali tako nekako.

Z zagrizenostjo, kakršno zbuja samo neupogljiva vera v uspeh, je Overbeck iskal po Londonu tega človeka, med tem ko je Baray sledil za bivšimi člani posadk križarke »Beagle« in pomožne križarke »Blackwater«. »Beagle« je bil ob zapadnoafriški obali potopil parnik s privzetim imenom »Kulmbach«, »Blackwater« pa na Južnem morju parnik, ki se je bil krstil za »Frankental«...

Še vedno sta stanovala v Cornerjevem hotelu.

Mr. Corner je storil vse, kar je mogel, da bi jima ustregel.

Od včeraj je stal v njuni sobi telefon z lastnim priključkom.

Overbeck je bil vrata na hodnik zatesnil. Previdnost nikoli ne škodi. Čim manj ljudi ve, za kaj igraš, tem bolje.

Zdaj je sedel pri aparatu že nekaj ur. Zraven njega je ležala odprta telefonska naslovna knjiga za London, urejena po strokah.

»Halo — rad bi dobil neko pojasnilo. V primeru uspeha vam plačam deset funtov.«

Tako se je začenjal skoraj vsak razgovor. Overbeck je gladko govoril angleščino. Vendar ga je Baray že prekašal. Ta je znal povrhu občevalnega jezika tudi londonsko narečje. Del svojih mladih let je bil namreč preživel v Londonu, kjer je bil neki njegov stric ugleden trgovec.

Te udomačenosti Overbeck ni imel, a njegova sedanja delavnost je niti ni terjala.

Neutrudljivo je opravljal razgovor za razgovorom in vzdihoval, ko je sproti prečrtaval izpisana imena.

V Londonu je več ko tri sto delovnih posredovalnic za mornarje. Več ko polovici je bil že telefoniral. Zaman...

»Ste morda pred kakim letom dni posredovali delo nekemu ameriškemu mornarju z imenom Kiddery ali podobno? Če je bil ta človek pri vas, se ga morate spominjati... Mož je pravi Herkul z atletskimi rameni in rokami kakor zidarske lopatice. Skratka: deset funtov vam dam, ako...«

Tako je šlo brez konca in kraja.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

TOREK, 13. MARCA

7.00—7.10: Poročila v nemščini; **7.10—9.:** Jutranji koncert; vmes od 7.30—7.40: Poročila v slovenščini; **9.00—9.10:** Poročila v nemščini; **12.00—12.30:** Napoved sporeda, nato opoldanski koncert; **12.30—12.45:** Poročila v nemščini, poročilo o položaju in poročila v slovenščini; **12.45—14.00:** Koncert za razvedrilo — radijski orkester, vodi D. M. Šijanec; **14.00—14.15:** Poročila v nemščini; **14.15—15.00:** Od dveh do treh — šare meh (prenos); **15.00—16.00:** Osrednji nemški spored; **16.00—17.00:** Vaška godba in brata Lumbar, spremljata August Stanko na harmoniko in Franc Stanič na kitaro; **17.00—17.15:** Poročila v nemščini in slovenščini; **17.15—19.00:** resni zvoki (plošče). — **19.00—19.30:** Slovenska ljudska oddaja; **19.30—19.45:** Poročila v slovenščini; **19.45—20.00:** Aktualno predavanje (prenos); **20.00 do 20.15:** Poročila v nemščini; **20.15—22.00:** Iz opernega sveta (plošče) **22.—22.15:** Poročila v nemščini in napoved sporeda; **22.15 do 24.:** prenos osr. nemškega sporeda.

KINEMATOGRAFI

KINO UNION. Film največje tehnične senzacije Zlato. Zaradi izredne dolžine filma predstave ob 16.30 in 19. uri.

KINO MATICA. Telef. 22-41. Vrni se! Albert Matterstock, Marina v. Ditmar, O. E. Hasse. — Predstave ob 16 in 19. uri.

KINO SLOGA. Andaluzijske noči. — Carmen. Predstave ob 16. in 19. uri.

MALI OGLASI

Služba dobi

• POSTREŽNICO za par ur dnevno sprejmem. Rimska 10/I. levo. 5532-1a

• KUHARICO prvovrstno, ki se razume tudi na gospodinjska dela in čisto solarstvo, takoj sprejmem. Naslov v Jutru. 5277-1a

GOSPODIČNO ali gospo, sprejmem k 2-letnemu otroku. Naslov v Jutru. 5289-1a

• GOSP. POMOČNICO, pridno in pošteno, takoj sprejmem. Naslov v Jutru. 5384-1a

• SLUŽKINJO iščem. Naslov v Jutru. 5459-1a-D

• POMOČNICO gospodinjsko, išče odrasla tričlanska družina. Naslov v Jutru. 5473-1a-D

• TEKAČA, mlajšega fanta, sprejmemo. Naslov v Jutru. 5585-1a

Zaslužek

ROČNO PLETENJE sprejmem na dom. Naslov v Jutru. 5615-3

Prodam

PULOVER, damski, prodam. Ogled pri »Pekoe«, Mikloščičeva. 5640-6

KOVČEG, usnjen, toaletni; otroške globoke vozičke; klavirske, diatonične in kromatične harmonike; gosli, salonski gramofon, aparat za trajno ondulacijo, skiro, otroško postiljico, tapecirane stole, fotoaparate, porcelanasti umivalnik in vrč, bosanske in perzijske preproge, japonski kavni servis, turški mocca servis (pozlačeno srebro), konzervator za vkuhavanje sadja in sočivja, operna kukala, pečico in kuhalnik na petrolej, 2 vazi in krožnik (pristno japonski), stenska ogledala, Matador št. 3-5 (kompletna), električni influenc aparat v študijske svrhe — proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 5581-6

ŠTEDILNIČEK, masiven, bakrena posodica, kurjava na špirit, krasno darilce otroku za god ali veliko noč, prodam. Ogled v trgovini Škof, Lingarjeva ul. 5580-6

SERVIS, jedilni, za 6 oseb, slog Empere, prodam. — Ogled dnevno od 9 naprej. Mikek, Cesta v Rožno dolino 18a/II. 5577-6

SVINJO za rejo ali za pleme, 50 kg težko, prodam. Glince, Obrtniška ul. 6. 5576-6

MIZO, veliko, pisalno, za pisarno, in posteljo z žimnico, lep ženski črn plašč, zimski in pomladanski, in nove štrapacne čevlje prodam. Ogled do 13. ure. Florjanska 10/II. 5575-6

KOŠARO, otroško, na stojalu, dobro ohranjeno, prodam. Gerbičeva 47. 5573-6

POSTELJO, novo, otroško, in štedilnik prodam. Ogled od 18 do 20. Naslov v Jutru. 5599-6

PREPROGO prodam. Naslov v Jutru. 5561-6

ŠIFRER STREŠNIKE prodam. Naslov v Jutru. 5595-6

PLAŠČ, ženski, iz predvojnega finega blaga, prodam. Naslov v Jutru. 5592-6

INLET za pernice in blazine, 130 cm širok, prvovrstno blago, prodam ali zamenjam za protivrednost. Ponudbe Jutru pod »Inlet«. 5382-6

PISALNI STROJ, portabl, znamke »Remington«, prodam. Naslov v Jutru. 5597-6

LIMONO V ČAJU dobro nadomešča limonin ekstrakt Citrol. Steklenička prinesite s seboj. Drogerija Anton Kanc, Židovska ul. 1. 5038-6

OBLEKO, moško, rjavo, iz predvojnega blaga, zelo dobro ohranjeno, in delavno obleko (bajaca) ugodno prodam ali zamenjam. Celovška 55/I. 5606-6

BAJACO iz prvovrstnega predvojnega »Gaber Penac« za motocikliste, šoferje itd. za večjo postavo, skoraj novo, prodam. Naslov v Jutru. 5601-6

BLAGO za moško obleko prodam ali zamenjam. Naslov v Jutru. 5539-6

KOLO, moško, rabljeno, štrapacno, prodam. Šiška, Beljaška 34. 5588-6

HARMONIKE, klavirske in diatonične, Hohner, prodam. Šiška, Beljaška 34. 5587-6

VAZA, kristalna in kristalni sadni servis, umetniški izdelek, naprodaj. Hinko Privšek, Gradišče 7. 5584-6

GRAMOFON, električni, s ploščami, prodam Hinko Privšek, Gradišče 7. 5583-6

JEDILNE PRIBORE, jedilne in kavine servise, krožnike, kozarce, steklenice, pisalne stroje, moška in ženska kolesa, gramofone, kitare, tamburice in druga glasbila, otroške globoke in športne vozičke, kuhinjske in Berkel tehtnice, rjuhe, kapne, blazine, brisače in razno drugo perilo, pomladanske damske in moške plašče, obleke, bosanske in perzijske preproge, predpostelinike, linolej in kokos tekače itd. kupi in prevzame v komisijsko prodajo Hinko Privšek, Gradišče 7. 5582-6

BLAGO, 3 m, drap, za plašč ali kostum, domačo rdečo volno in predpečico za kuhanje, štedi kurjavo, prodam ali zamenjam. Javornikova 3/III, desno. 5639-6

VOLNO, angora, novo angora jopico, krasno, za 2—3 leta staro punčko ali fantka, stajico (prevleko), kapno in blazinico, lepo, novo, prodam ali zamenjam. Javornikova 3/III, desno. 5638-6

RADIO, 5+1, dobro ohranjen, prodam. Vidovdanska 22/I. 5635-6

SUKNJIČ iz dobrega blaga, za 12 letnega fanta, prodam, delno zamenjam za podlogo ali čevlje. Kržičeva 6, pritl., levo. 5632-6

STEKLENICE vseh vrst, pleksnke štiviljske odpadke, pločevinaste sode vsakovrsten papir, razne kovine, rabno in nerabno železo in tehnične predmete stalno kupuje ter plača najbolje »Metalia«, Gosposvetska 16, tel. 32-88, nasproti Delavskega doma. J-448-7

VOZIČEK na štirih kolesih za težo 100 do 300 kg kupim. Dam nekaj kuriva v zameno. Ponudbe Jutru pod »Dogovor«. 5269-7

ŠIVALNE STROJE vseh vrst, moška in damska kolesa, otroške športne in globoke vozičke, pohištvo, rjuhe, kapne, žimnice, preproge, tekače, linolej, porcelan, steklenino in dr. kupimo. Trgovina »Oglede«, Mestni trg 3. 5400-7

VOZIČEK, otroški, globok, takoj kupim. Ponudbe Jutru pod »23«. 5589-7

MASTI, 3 kg, pokvarjene, za kuhanje mila, kupim. Ponudbe Jutru pod »Milo«. 5586-7

RADIO, 3—4 cevni, v dobrem stanju, kupim. Naslov v Jutru. 5633-7

MORSKO TRAVO za dve žimnici ali dve stari žimnici kupim. Oddam tudi polno straniščno jamo dve leti starega gnoja. Marica Cek, Pokopališka 35. 5626-7

Zamenjam

ČEVLJE, črne, nizke, moške, št. 42, zamenjam za ženske čevlje z nizko peto št. 37—37½. Novak, Šiška, Tržna 5. 5641-8

OBLEKO, moško, temnosivo, novo, za srednjevisoko postavo, zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 5578-8

ČEVLJČKE, otroške, in škorenjčke, št. 23, zamenjam za čevljčke št. 26. Ponudbe Jutru pod »Dobri čevljčki«. 5594-8

BLAGO, volneno, damsko, 3½ m, dvojne širine, fres barve, in drugoceno damsko darilo deloma zamenjam. Naslov v Jutru. 5535-8

KOLO, prvovrstno, zamenjam za klavirsko harmoniko z 80 basi. Ponudbe Jutru pod »Novo kolo«. 5537-8

GNOJ za več voz zamenjamo za seno. Ponudbe Jutru pod »Seno«. 5651-8

OBLEKO, moško, iz najfinejšega blaga, skoraj novo, zamenjam. Cesta na Rožnik 5/I. 5627-8

KREDENCO, sobno, iz trdega lesa, zamenjam ali prodam. Cesta na Rožnik št. 5/I. 5628-8

ŠIVALNI STROJ zamenjam za žensko kolo ali ga prodam. Metelkova 5/I, levo. 5616-8

Posest

PARCELI dve stavbni, ležeči v k. o. Zgornja Šiška, zelo ugodno prodam. Informacije v pisarni notarja Ušlakarja Ivana, Rimski trg št. 8, od 8. do 9. ure dopoldne. 5536-6

Sobe dobe

SOBO, prazno, za shrambo novega pohištva, iščem. Najraje na Kodeljevem, v Vodmatu ali Zeleni jami. Ponudbe Jutru pod »Čisto in takoj«. 5660-23a

SOBO, opremljeno, išče čez dan odsotna gospodična. Ponudbe Jutru pod »Odsotna«. 5548-23a

SOBO, opremljeno ali prazno, primerno tudi za šivilsko obrt, iščem kjer koli za takoj ali z aprilom. Ponudbe Jutru pod »Svetla takoj«. 5624-23a

Razno

PES, svetlorjav brak-jazbec, se je zatekel. Prosim obvestila proti nagradi na naslov: Drenik, Nunska 10. 5604-37

OSEBO, ki je 5. marca 1945 pri odhodu jutranjega vlaka proti Kočevju vzela dve vokvirjeni sliki Marije Pomagaj, pozivam, da ju nemudoma vrne Lindski knjigarni v Ljubljani. Pred škofijo, oziroma podružnici na Miklošičevi 5, ker je poznana, da se tako izogne kazenskim posledicam. 5602-37

ZNAMKE posvetne partije, kupim. Ponudbe »Jutru« pod »Filatelista«. 449-7

Zaročile

GOSPODIČNO, do 28 let, prikupno in inteligentno, s srčno kulturo, želim spoznati v svrho ženitve. Dopisi Jutru pod »Čutvo naj odloči«. 5600-25

Kot žrtev letalskega napada nas je za vedno zapustil naš ljubljeni oče in stari oče, gospod

Martin Pozaršek

upokojenec

Pogreb bo v sredo ob pol 9. uri z žal na pokopališče k Sv. Križu

Ljubljana, 11. marca 1945.

Žalujoči: Pozaršek in Barič ter ostalo sorodstvo

Vrhlec županskih poslov mesta Ljubljane naznanja, da so med žrtvami letalskega napada tudi gospodje

JELŠEVAR FRANC,
MARKOVIČ JOŽE,
PEVEC JAKOB,
mestni uslužbenci

Predstavništvo mesta Ljubljane z uradništvom in uslužbenstvom jih bo počastilo pri slovesnem skupnem pogrebu žrtev.

Ljubljana, 12. marca 1945.

Kot žrtvi bombnega napada smo izgubili srčnoljubljenega gospoda

VALJALO NIKOLAJA

in gospo

VALJALO ROZO

Pogreb bo v sredo 14. t. m. ob 10. uri z žal — molilnice k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 11. marca 1945.

LIDIJA OSTERC, vnukinja

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da je dne 9. marca kot žrtev letalskega napada nenadoma preminul naš nad vse ljubljeni mož, oče, brat, stric in stari oče, gospod

ČOP VALENTIN

art. podpolkovnik v p

Pogreb nepozabnega rajnega bo v sredo 14. marca ob ½10. z žal, v družinski grob k Sv. Križu.

Pavla, užaloščena vdova in ostalo sorodstvo

Ob letalskem napadu so nam bili iztrgani naši ljubi

Mag. Phr. RUDOLF RAMOR in soproga VIKTORIJA roj. DOLENC

ter

Mag. Phr. IGOR RAMOR in soproga VERA roj GSPAN

Pogreb naših nepozabnih bo v sredo, dne 14. t. m. ob 11. uri z žal — molilnice k Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 12. marca 1945.

ANDREJČEK RAMOR
sinček in vnuk z ostalim sorodstvom

Kot žrtev napada nas je za vedno zapustil naš predobri mož in očka, gospod

SEVER IVAN

bivši poslovodja tv. Stermecki v Celju

Pogreb bo v sredo, dne 14. t. m. ob ½11. uri z žal — molilnice k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica bo 16. t. m. ob 8. uri v trnovski cerkvi.

Ljubljana, dne 12. marca 1945.

Žalujoča žena z otrokoma in ostalo sorodstvo.

Potrti neizmerne žalosti, naznanjamo, da je postala žrtev letalskega napada naša ljubljena

ALOJZIJA ŽNIDERŠIČ roj. DÖRFL

soproga svetnika pokrajinske uprave

Pogreb bo v sredo ob ½12. iz molilnice na Žalah k Sv. Križu.

Ljubljana, Maribor, 12. marca 1945.

Franjo, mož; Jože, sin;
Marija in Amalija Dörfl, sestri.

Kot žrtev letalskega napada nas je prerano zapustil naš ljubljeni mož in predobri očka, gospod

JAKOŠ ALOJZIJ

Na njegovi poslednji poti ga bomo spremili v sredo, dne 14. t. m. ob 9. uri z žal — molilnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 11. marca 1945.

Žalujoča soproga Terezija in sin Rajko ter ostalo sorodstvo.

Kot žrtev letalskega napada nas je prerano zapustila naša predobra žena in zlata mamica, gospa

Oven Angela

trgovka

Drago in nepozabno pokojnico bomo spremili na njeni zadnji poti v sredo, dne 14. t. m., ob pol 9. uri z žal, molilnica, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 11. marca 1945.

Žalujoči mož Rudi in hčerkica Maruška ter ostalo sorodstvo

Dotrpel je v 70. letu starosti naš nepozabni mož in očim, gospod

IVAN JANEŽIČ

žel. upokojenec

Pogreb bo danes ob 8. uri z žal, kapelica sv. Jakoba, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 12. III. 1945.

Žalujoči: Marija Janežič, žena in rodbini Starič, Janežič.

Kot žrtev letalskega napada nas je za vedno zapustila naša ljubljena žena, sestra in teta, gospa

KEK MARIJA

soproga polic. viš. stražmojstra

Pogreb bo v sredo 14. t. m. ob 9. uri z žalmolilnice, k Sv. Križu.

Žalujoči mož in ostalo sorodstvo

Kot žrtev letalskega napada nas je za vedno zapustila naša ljuba hčerka in sestra, gospodična

DULAR FANIKA

Na njeni zadnji poti jo bomo spremili v sredo 14. t. m. ob 8. uri z žal-molilnica, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 11. marca 1945.

Žalujoča mama, bratje in sestra, ter ostalo sorodstvo.

Kot žrtvi letalskega napada je prenehalo biti zlato srce našega ljubljenega

TOMAŽIČA BOJANA

uradnika

V prerani grob položimo ljubljenega pokojnika v sredo ob 10.30 uri z žal, k Sv. Križu.

Neutolažljiva soproga ZDENKA in ostalo sorodstvo

S tragično smrtjo

FANI DULARJEVE,
MINKE KARLINOVE in
TONČKE TRČKOVE

ob letalskem napadu 9. t. m. sem izgubila podpisana tri zveste, dolgoletne uslužbenke. Ohranila jih bom v trajnem in častnem spominu.

Ljubljana, 10. marca 1945.

M. LAZAR,

Za vedno me je zapustila kot žrtev letalskega napada moja nepozabna zlata mamica, gospa

Dax Marija

uradnica

Blago pokojnico bomo pokopali v sredo, dne 14. t. m., ob pol 9. uri z žal, molilnice, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 11. marca 1945.

Globoko žalujoča hčerka Nives ter ostalo sorodstvo

Kot žrtvi bombnega napada sta nas za vedno zapustila naša srčno ljubljena gospod

ZAJC VIKTOR

višji veterinarski svetnik v pok.

in njegova žena gospa

ZAJC ELIZABETA

Pogreb bo v sredo, 14. t. m., ob 9. uri z žal, molilnice, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 12. marca 1945.

Ing. Vladoj Zajc, sin in ostalo sorodstvo.

Kot žrtev letalskega napada smo izgubili našo srčno ljubljeno ženo, mamico, sestro itd., gospo

Potočar Marijo

Pokopali jo bomo v sredo, dne 14. t. m., ob 16. uri izpred pokopališča na Viču na viško pokopališče.

Ljubljana - Dobrova, 11. marca 1945.

Globoko žalujoči:
mož Lojze, hčerkica Marica
in ostalo sorodstvo

Za uredništvo: Milan Zadnek — Za izdajatelja: Stanko Virant — Za Narodno tiskarno: Fran Jeran — Za inseratni del: Ljubomir Volčič